

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona o výkone detencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona bol vypracovaný na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 145 z 29. marca 2017 k aktualizácii úlohy o zriadení detenčného ústavu pri Psychiatrickej nemocnici Hronovce a Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky v časti Trestná politika a väzenstvo.

Návrh zákona bol vypracovaný v rámci pracovnej skupiny zriadenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky za účasti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky a Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Inštitút detencie bol do právneho poriadku Slovenskej republiky zavedený v rámci rekodifikácie trestného práva s účinnosťou od 1. januára 2006. Ide o taký druh ochranného opatrenia, ktorého úlohou je ochrana spoločnosti a jej členov pred tými páchatelmi, ktorí počas výkonu trestu odňatia slobody evidentne ochoreli nevyliciteľnou duševnou chorobou a je tu obava, že aj po výkone trestu odňatia slobody ďalej pretrvávajú nebezpečenstvo pre spoločnosť. Okrem toho súd môže, ak to považuje za potrebné rozhodnúť o detencii aj v iných prípadoch – ak ide o páchatel'a zločinu spáchaného zo sexuálneho motívu alebo páchatel'a, ktorý opätovne spácha obzvlášť závažný zločin. Podľa platnej právnej úpravy sa detencia vykonáva v detenčnom ústave. K dnešnému dňu nebol detenčný ústav zriadený. Rovnako k dnešnému dňu nebola prijatá právna úprava, ktorá by detailnejšie upravila výkon detencie.

Vláda Slovenskej republiky na svojom rokovaní dňa 29. marca 2017 prerokovala a schválila materiál Aktualizácia úlohy o zriadení detenčného ústavu pri Psychiatrickej nemocnici Hronovce, v ktorom sa okrem iného konštatuje, že pre naplnenie požiadavky pre reálne využívanie inštitútu detencie je nevyhnutné okrem zriadenia detenčného ústavu potrebné prijatie právnej úpravy, ktorá zabezpečí bezproblémový výkon detencie tak, aby boli zohľadnené všetky ústavné rámce obmedzenia osobnej slobody jednotlivca, rovnako aj predkladaný zámer zriadenia detenčného ústavu z hľadiska organizačného zabezpečenia jeho fungovania, kompetencie zdravotníckych zamestnancov ako aj kompetencie príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže. Takto vymedzený obsahový rámec je určujúci aj pre predkladaný návrh zákona. Hlavným cieľom návrhu zákona je v čl. I upraviť výkon detencie v detenčnom ústave vrátane podmienok zriaďovania, fungovania a stráženia detenčného ústavu, práva a povinnosti osôb umiestnených v detencii, ako aj dozor a kontrolu nad výkonom detencie.

V nadväznosti na právnu úpravu výkonu detencie je potrebné vykonať aj zmeny a doplnenia súvisiacich zákonov. Zmeny týchto predpisov sa uvádzajú v čl. II až XIV. Ide najmä o zmeny predpisov trestného práva, predpisov v oblasti zdravotnej starostlivosti, sociálneho zabezpečenia a ochrany základných práva a slobôd (pôsobnosť verejného ochrancu práv, komisára pre deti a komisára pre osoby so zdravotným postihnutím).

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. januára 2020. Zriadenie detenčného ústavu sa podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 145 z 29. marca 2017 predpokladá v januári 2021.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a zákonmi a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy a sociálne vplyvy, nebude mať vplyvy na podnikateľské prostredie, na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti a služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania, bol predmetom rokovania Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá sa bez rozporov.